24 ԻՒՆՃԻՒ ՍԵՆԷ՝ Ն. 4471   1907 ՅՈՒՆԻՍ 27|10 ՅԼԻ.   ՉԱՐՇԱՆԹԻ   29 ՃԷՄԱԶԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1325)(27 ՀԱԶԻՐԱՆ 1323

ՄԷՃՄՈՒԱՅԻ ԱԽՊԱՐ

30 ՓԱՐԱ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
65, Grand'rue de Péra, Taxim, 65

ԱԲՈՆԷ ՇԷՐԱՅԻԹԻ		Տարեկան	6 ամսըգ
Իսթանպօլ իչին	Ղուրուշ	60	35
Թաշրա իչին	»	85	45
Մեմալիքի էճնէպիյէ իչին	Ֆրանգ	20	10

ՉԱՐՇԱՆԹԻ ՎԷ ՃՈՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ
ԿԻՒՆԼԷՐԻ ՆԵՇՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ
Իդարէ իչին տիրանա բաքըլըր :

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلى تقسيم جاده سى نومرو ٦٥

ԻԶՏԻՎԱՃ ՄԵՍԷԼԷՍԻ

ԳԸԶԼԱՐԸՆ ՄԻՒՏԱԼԷԱՍԸ

Ղազէթայը մունթէզըմըն վաքըթըն-ըը իլէ, գէմաւէրիս կէնճլերինէ, Նէ՛չին պիր խայլի թրախոմա սըմալամն էփէնմէք խոմէնմէտիքլէրի տէսալ օլունտըզտա, ճէվապէն, պիր թագըմ իմ իրազաթըմա պուլունտուղ, եէկեան եէկեան սէպէպլէրինի պէեան իմտիշլէր իտի : Լաքին հագգընը օլուզ օլմադըքլարընըն հուքմունվերմէգուէն, հագգըմըզըէմէ հուզմէթէն պիր տէֆա տա գըզլարըմըզը տիկնէմէք ֆարզ տըր. պագալըմ գըզլար նէ՛ տիւօրլար վէ նէ՛յըն հագզլարընը միւտաֆաա իտիեօրլար :

Գըզլար տիւօրլար քի, պու նասըն 30-40 եաշէ ազամինէ կէօզլէրիմիզի չէվիրիրսէք, կէօրէճէյիզ քի, պու կիւն աղէմէտէ սէօյլէնէն սէօզլէրին հէչ պիրինի օ վագըթ քի էրքէքլէր սէօյլէմէտիքլէրն մատա, համէտա խամէր ու խէեալլարընտամ պիլէ կէչիրմէզլէր իտի : Աճապա նէ՛չին. սէպէպի րէք աչիքտըր տըր, չիւնքի օ վագըթն էրքէքլէրի, ճիտտէն էրքէք իտիլէր. եանի էվլէնմէք իգթիդարընըտա պուլունտուքլարը հալտէ, էվլիլիկի պիր թիճարէթ մագամընտա թէլաղգը իթմէյէրէք, նամուս տախիլինտէ պիր այլէ թէշքիլ իտիպ, սըրֆ քէնտի սէրվէթլէրինէ, իգթիդարլարընա գանաաթ իտէրէք, ֆամիլեալարընը պէսլէմէք, վէ գէվճէլէրինէ վէ չօճուգլարընա նամուսլը պիր րէսէր օլմագ վէ եալընըզ քէնտի գազանճլարը իլէ ֆամիլեալարընը պէսլէմէք, վէ գէվճէլէրինէ գարշը հէր տամ հիւրմէթ վէ հիւսնի մուամէլէտէ պուլունմալարը իլէ, իչէրի վէ կիւճլէրի իլէ մէչզուլ օլուպ, պաշըմլարը իչ մահէլլինտէն վագթիլէ էվլէրինէ տօղրուճա կէլիպ, վէ գէվճէլէրի պիրիլիքտէ օխամալը հալտէ, հէչ պիր զէվգ ու սէֆասը պուլունմամագտա իտիլէր, վէ գէվճէլէրինին պիր սէրվէթի տախի վար իտէ, օնատն հէչ պիր վագըթ մէնֆաաթ պէքլէմէտիքլէր, պիլաքիս օնու տախի հիւսնի խալսէ իլէ արթըրմաղա զայրէթ իտէրլէր իտի : Թապիի գատընլար տա պունա մուգապիլ հագգըյլը պիր վըլատէ օլարագ, գէվճէլէրինէ գարշը լազըմ կէլէն հիւրմէթ, րիայէթ վէ իթաաթտա գուսուր իթմէզլէր իտի :

Փալաբ քի զէմանըմըզ կէնճլէրինէ կէլինճէ, տօղրուսու հէչ տէյէճէք եօք. էվվէլա գըզըն քիմ օլտուղըն, նախոտ կիւզէլ վէ չիրքին օլտուղընը տըպըրտ սօրմադտան, «քէօր է, թօպալ է, խաստա է» տիյէրէք, հէմէն թրախոմայամն աէմ վուրուրլար, վէ գըզլարըն րէտէրլէրի տախի, ճէվապէն, «կէլ պու րայա օղլում, նէ՛ խըթէեօրսուն. 2000 լիրա մը, րէք էյի, վէրէյիմ, լաքին 500 նախտ հէչ օլմազ իտէ 250 լիրա տա սէն կէթիր տէ գարըշտըրալըմ,» տիտիքլէրինտէ, կէնճլէր, «պիզտէ րաղր եօղ, լաքին ֆըսատըզձա պիլիրիզ, էյի բօքէր օյնարըզ, էյի սամս իչէրիզ, միւքէմմէլ թուալէթիմիզ վար, պօնժուր, սէթրի, չիք գրավաթ, բանթալօն, գօլան, տահա նէ՛ լազըմ, իչթէ պու խասսէլէրէ խաթրնատն էյի պիր թըրախոմա իլէ գըզըն-ըզը վէրիրսէնիզ, պարիկիրիզ» ճէվապընը վէրիրլէր. չիւնքի պագալըմ քի, պանքարըն ալէցապար՝ պիզէ մի եօզա րարամըզա՞ մը : Աճապա էրքէքլէր պիզի պիյամա իհթիրազ խարեօրլար իտէ, պագալըմ պիզ տէ՛ մըրտա վարըմըզը :

Այ չօղ օլան սէվկիլիմիզի պիր քէրրէ գալպըլարընա կէչիրտիքտէն սօնրա, իգտիրաճըն իլէ agréable կէլմէյէրինտէ, հէրա հէր տիւրլիւ րիպալէթ գուրար իթմէմէք իչին, ma petite bijou, ma jolie loulou տիյէրէք, ճիւմի պիր գէմաւ կէչէր կէչմէզ, նէ՛ bijou գալըր, նէ՛ տէ loulou : Պագարըմըզ քի գէվճէլէրինի թէմամը իլէ սէրախէտ պրագաբագ, կէօյա քի իշլէրի իլէ մէչզուլ օլուպ, ագշամլարը իսէ սաաթ 2տէ 3տէ անճագ էվէ կէլիրլէր, վէ եէմէկի եէր եէմէզ, «էֆէնտիմ իշիմ վար, սաամ կէօրէճէյիմ» տիէրէք, հէմէն էվտէն չըգըգ սապահա գատըր կէլիրլէր, վէ չայէտ նէրէլէրտէ վագըթ կէչիրտիքլէրի սօրուլսա իտէ, գըեամէթլէր գօպար. չիւնքի, եա եօթէլ պէքլէտ մասամիր իտէ բօքէր օյնամագտա իտիլէր, եախուտ թէաթրօ, գաֆէ-շանթան վէ սաիրէտէ պուլունմագտա իտիլէր, քէնտիլէրինէ ալկուն պիր թագըմ ադգամաշլար իլէ, ադթիրալէր իլէ վէ գաֆէ-շանթան սէրվէթլարը իլէ միւնասէպէթսիզ վագըթլար կէչիրիրլէր, վէ թապիի ազ պիր միքտար գարփըլմադա, եէքէրինէ կէչէն թրախոմայը սէրփէնտօն կէլիրտօ իսրաֆ էտէրէք չըգարըլ իտէ, չիմտի սըրթըք գըզլարըմա նէ՛ գապահաթ վար տըր : Էվէ կէլիմ կիրէնլէր քիմէր օլտուղունը նէ՛ սօրար վէ նէ՛ տէ րօրլար իտէ, հալպիթէ պիր թագըմ սու էֆքիարտա պուլունան գէվճէ քէնտիլէրի պէզգամ էվէ ատէլէ իտէրէք, պէօյլէճէ կէնճ գըզլարըմըզ եալընըզ պըրագտըղլարընըն գատըն իտէրլէր իտի, պիլ խուսուս գատըն գըզըր թաալիի գայիֆ օլուպ, եօլունտ չաշըրմագտ օլուր իտէ, տէճապա գատընտ տամ թէքիլէ թարաֆտա գալըր :

Իշթէ, միւէյյէ էֆէնտի, պու պապտէ հիւքմ ու գարար միւթալէայը պիթարաֆտնէլիզէ իճալ իլէ, խամիլ մէզալ իտէր, վէ անճագ պալէատէքի պէեանաթըմ, հէր հալտէ սէմնմէ պէլկի օլմայըք, միւսամէհաքարա քէմալը հիւրմէթ վէ րիալէթիմ օլունմընը տա պէլքի խապուլ իտէրիմ :

Ս. Ա. Ա.

ՀԱՔԷՄ ՈՒՍՈՒԼԻ

Պիր գաչ հաֆթա էվվէլ Ամէրիգատա ժամանթօղըն չէհրինտէ, րէյիսի հուքումէթ Մըսթըր Ռուզվէլթ, պիր խըտրեամը քէսիր էօնիւնտէ գաւէթ պէլիղ պիր նութգ իրատ իլէ, պատը մուհիմ հագգըսէթլէրտէն պահս իթմիշ տիր : Մ. Ռուզվէլթ, հագգըյլա տիեօր քի, մէտէնիյէթը հագըի էսալէ խիւսուս պիր սէրէճէյի պուլմուշ տըր քի, միլէթլէրին՝ ատլիյէ օ սէրէճէյէ եէթիշմէք արզուսունտ պուլունմալը թապիի տիր : Խասըլարըն գիհիմլէրինտէ տաիմա մէվճուտ օլան իլէրլէմէք մէյլի՝ միլլէթլէրի միւսալէհայը մէչրու էյլէր սօղրու մէվլ խուշխօր, վէ սալէթ ու էֆքեարը ճէնկճուեանէ եէրինէ, թէրագղըհաթ վէ մէտէնիյէթի սէվէնէրին հալը ֆիքրէ կէլմէսի ֆիքրի գայիմ օլուեօր : Մ. Ռուզվէլթ՝ մուհարէպէ գօրգունն՝ տէպլ մուհարէպէյէ տահա պէօյլէ պիր ֆէնալըգ օլտուղունու իլավէ իթմիշ տիր : — Ամէրիգայը ճէնուպիյէ պիր տէրէճէ թէճաւիւզի մաթլուպ օլան պու սէօզլէր՝ էֆքեարը վէ հիսսիեաթը ուեանտըրտը թէրճէման տըր. պիրա ֆիլվագի մուհարէպէ գօրգունը՝ մուհարէպէյէն տահա պէօյլէ պիր ֆէնալըգ տըր, վէ մէմլէք միլլէթլէրին գայրէթլէրի պուշլուքա օ նօգթայա, եանի մուհարէպէ գօրգուսունու իզալէյինէ տօղրու օլմալը տըր : Օ գօրգունըն՝ խալըգընտէ վէրտիկի, նախոտ նէ՛ւմ մէտնի ճէմաաթլար իչինտէ գալմամալը լազըմ տըր : Մէգթուր գօրգու՝ գէմանըմըզըն թէրագգըեաթ, իսլահաթ վէ մէտէնիյէթինէ գարշը պիր մանիի ազիմ տիր :

Մ. Ռուզվէլթ, նութգունը, Լա Հէյ գօնֆէրանսընըն իճթիմաընտան էվվէլ իրատ իթմիշ օլտուղընտան, սէօզլէրի պիր մանէլայը մախսուս քէսպ իթմիշ տիր :

Լա Հէյ գօնֆէրանսընըն՝ Ռուսիա իմպէրաթօրը կիպի պիր հիւքիւմտարը մաքթուպ թարաֆընտան տաւէթ օլունմաս՝ գօնֆէրանսըն գիմէթը հալըյը էֆէմմիյէթ տիր, չիւնքի մէմլէքը վասաթա մալիք օլան վէ խաթիյէթի զէմանը իլանը հարպ նախոտ ապը սու-ն խալքըլէն Ռուսիա իմպէրաթօրը, մութթասըֆ օլարագ էֆքեարը պիճէ [illegible] տէ մուհարէպէլէր սէքէրինին սայըգ իմթամ պուլմասը գէմանը կէլմիշ օլտուղունը վէ մուհարէպէլէրին հապը իթտիրի սէրչէթլի ֆէնալըգլարտան պիրտամ զամիրինին նէֆրէթ իթտիկինի վէ մախլուգ-իւմ իչինտէ էն նէճիպի, էն միւքէմմէլի օլան խասըմըն՝ պատտան պէօյլէ պարբարլըգ վէ ճէնկէթ գիմանըյէտընտա օլտուղը կիպի, քէնտի տիրայէթինի, հիսսիաթը իգթիտարլարընը վէ վաղթինը՝ տահա հէմէթլիլէրինի մահվ իթմէք իչին միւքէմմէլ ալէթլէր իճատ վէ իճատընտա գուլլանմաքտա, պիլաքիս իւսանիյէթին պալար չէրէֆ ու իֆթիխարը օլմագ իւզրէ, միլլէթլէրի պիրպիրինէ եագլաշտըրմալը վէ տամըմի պիր իթթիֆագ վէ մուհապպէթին հուսուլինէ գուլլանմամալը լազըմ կէլտիկինի անլամըշ տըր :

Պրէնսլէրին կէրէք պու գօնֆէրանսը տավէթ իտէն Ռուսիա իմպէրաթօրը հագգընտէրէլէրինին թէշէքքիւրլէրի, վէ կէրէք Ֆիլէմէնք գրալիչասը հազըրէթլէրինին իչպու սուլհ մէճլիսի ուռումիյէսինին քէնտի պայթախթընտա իճրասը իչին վագըթ օլան թէքլիֆի միւսաատէմէն գալտըրը կէլէմէնի չայանը թէշէքքիւր տիւր :

* * *

Պէկի էլ միլէլ գանուն խալքըն իթթիֆագընը հաքէմ թարիգիյլէ հալլ վէ թէսվիյէ իթմէք իճթիհատը՝ էվայիլտէ տախի հիսս օլունմուշ տըր : Գատիմ Եունանլիլար զէմանընտա մէվճուտ օլան conseil amphictyorique, պիր նէվ հաքէմ մահքէմէսի, վէ սուլհ գօնկրէսի տէյիլ մի իտի : Գատիմ ճէմաաթլար իչինտէ, հաթթա կիւնիւմիզտէ պիլէ պազը գապիլէլէր միեանընտա, էչխաս նախոտ իքի գապիլէ վէ եա իքի ճէմաաթ արասընտա գուն հուն խաքքընտ միւնազաալարը գաթիայէն, հալլ իտէ հաքէմ մահքէմէսի, նախոտ միւհթէրէմ վէ միւթէպէր գաթիլլարտան վէ եա գապիլէ րէյիսլէրինտէն միւրէքքէպ մէճլիսլէր պուլմաքտա իտի : Տահա սիսէլէրի մէճլէնի միլլէթլէրտէ մունթազամ մահքէմէլէր թէշքիլի հաքէմ ֆիքրինի տէսլամիշ իսէ մի : Պիր մահքէմէ իքի ֆիքի տամըրկընտէքի միւնազաայը ֆաալ խալխար, Լա Հէյ հաքէմ մահքէմէսի տէ, իքի տօլէթ տաւա գէֆալէթ տիւլէթլէր արասընտա զուհուր իտէն պիր իխթիլաֆը ֆաալ խալտըրըր տըր : Հէր միւլէքէթ էհալիսի, արասընտա զուհուրա կէլէն խուսուսեա իխթիլաֆլար իչին, մէմլէքէթլէրինին գավանինի վէ միւհաքիմինէ թապի օլարագ պուլուր, մահքէմէի միւթէմատիի հիւքմէթլէր եօլ, միւսաավաթըլէ մահքէմէ մէվալի, պէօյլէ պիր հէյէթի միւթտաճալ մաղամընտա պուլունարագ, առալարընտա գուհուր ախըլէն պիլիճամ միւնազաալարտ թէսվիյէսինի Լա Հէյին հաքէմ մահքէմէսինէ խալէ խալէճէ տիրլէր :

Տէվլէթլէր մաանթագամ պիր հալ քէսպ իթտիքճէ, պէնտ էլ միլէլ միւնազաալար, տախմա հաքէմ թարիգիյլէ միւհտէմիլէթ պալիչ սուլհէն հալլ օլունըր տըր : Պէլքի պունտան էվվէլլէրի չիմտիքի հաքէմ քէլիմէսի մալում տէյիլ իտի, ֆագատ հաքէմ ուսուլի ճարի իտի : Չօգ տէֆա իքի հիւքիւմտար, արալարընտա զուհուր իտէն պիր իխթիլաֆը [illegible] լէր տիր : Իճապ հաքէմ ուսուլի՝ վագտա միւտահէմ վէ գալըր մաղթմագամ պիր սուրէթէ, ֆագատ էսասէն ճարի պուլունմըշ տըր :

Ճէմաաթլարըն թէրագգըսը վէ ֆաալիյէթի պէտէրիճէն քէսպ-ի շիտտէթլէրին թէրագգըեաթըյլա պէրապէր վէ պիթթաբի էվրօբայը սարան տէվամ միւհարէպէլէրէ վէ օ միւհարէպէլէրին թէսիրաթէ միւթէաթիր օլարագ թէշէքքիւլ իտէն ֆէլսէֆէ թարաֆ, թէքամիւլաթը պէյնէ հաքէմ թարիգիյլէ հալլ իթմէք իսթէր, էվրօբա ճէմաաթլարը միւզաքէրէսինտէ պիր իթթիֆագ [illegible] սուլի ֆիքրի՝ կիւնիւմիւզտէ տախի կըրալլար բրէնսլէր, վիւքէլա, ֆէյլէսօֆլար վէ մուհարրիրլէր՝ պու ֆիքրի թէքլիֆ իթմիշլէր, միւղաքէրէ վէ մուտաֆաա [illegible] նէթիճէյի ֆիլիյէ համլ իթմէք իւզրէ հագգըտա կէօսթէրմէքտէ պուլունմուշլար տըր :

Պիր նէվ տայիմի Ճարպաթինթօ օլմագ իւզրէ, գրալլարըն վէ պրէնսլէրին միւրէքքէպ պիր գօնկրէնին թէշքիլինի պիր էնճումէն հուքումէթը, Օն պիրինճի Լուիյէ թէքլիֆ իթմիշ տիր : Սիւլլի վէ Ծէօրժ Փօտիէպրատ՝ Ավրուպայի տահա [illegible] տիր :

1623տէ Ֆրանսըզ մուհարրիրի Մըշէլ Էմէրիգ տը Գրիւսէ, Նէչր իթտիկի պիր քիթապտա, Վէնէտիք [illegible] վէ պէրճէսիւ [illegible] վէ սուլհէն թէսվիյէսի իչին օրատա քէաֆֆէյի միլլէթլէր թարաֆընտան մուրախխասլար կէօնտէրիլմէսինի թէքլիֆ էյլէմիշ իտի : Պու կիւն, իչ սոնր կէչտիքտէն սօնրա, օ Ֆրանսըզըն թասավվուրը գուվվէտէն ֆիլէ կէլմիշ տիր : Իշտէ էմէրիգ լա Ֆրանսըզըն քէմիքլէրի, պիզիմ պուրատա (Լա Հէյտէ) թօփլանտըղըմըզը տիւշիւն-

ոլուքձէ , սէվինձինտէն ախթրլէձէք ատր ։

Խմփ , օ Թանըմատըղըմըզ Յիրանսըզը Թագատմը չիւքրան խտէրիզ ։ 1673տէ Գօլօնիըրատ Նէչը օլունան իմզասըզ պիր էսէրատէ , հէմտո պտնտա խազըն պիր Թէզլիֆ իտիլմիշ , վէ 1693տէ Վիլեամ Բէն , պէյն էլ միլէլ իւիթիլաֆլարըն Թէսվիյէսի իչին սասւմի պիր մէձլիս Թէէսսիսի ֆիքրինէ սաիր պիր քիթապ Նէշր իթմիշ տիր ։

Օ զէմանտան օն սօզուըլընձը սարըն խաքըմնա գատար միւթէմատին միլէլթլէր պէյնինտէ պուհուր խաէն իւիթիլաֆլարը հաքէմ մարիֆէթիյլէ հալլ իյլէմէք վէ մուհարէպէյէ չէտրտէն մուխալիֆէթ իթմէք էֆքեարընը միւթէզամմին օլարագ , Ֆրանսասա , Ինկիլթէրրատա վէ Ալմանիատա միւթէատտիտ քիթապլար վէ րիսալէլէր նէշր օլունմըշ տըր ։ (Տէվամի)

ԺՕՐԺ ՀՕԼԿԻՆ

ՄԷՔԹԷՊԼԷՐԻՄԻԶԻՆ

ԹԷՎԶԻԻ ՄԻՒՔԵԱՖԱԹ ՋԻՅՆԷԹԼԷՐԻ

Գատըքեօյ Մխիթարեան մէքթէպի . — Բազար կիւնիւ մէզքիւր մէքթէպին Թէվզիի միւքեաֆաթ զիյնէթի , աէնիզէ նազըր օլան վէ պու վէսիլէ իլէ պայրագլար , սանքագլար վէ սաիրէ իլէ կիւզէլձէ Թէզյին իտիլմիշ պուլունան մէքթէպին պաղչէսինտէ մունըքատամէն իճրա խտիլմիշ տիր ։ Զիյնէթէ , Արհ . Սահակ Արք . Հաձեան րիասէթ խտիպ , հազըրուն միեանընտա , Էզնիւմիլ , Արհ . Արհ . Խաչատուրեան վէ Մուրատեան Եպիսկոպոսլար , ԳԳ . Գէօրգ Գերդձ . Թէրզիպաշեան , Հ . Գաբրիէլ Ծ . Վ . Մէնէվիշեան վէ սաիր միւհթէրէմ վարդապետլէր , Իթալիա վիս-գօնսօլօսը Մ . Լավիտն վէ գօնսօլօսխանէ մահքէմէսի րէիսի չըվալիէ Սօլիմպէրկօ , Գատըքեօյ Բում մէթրոպոլիտի Թարաֆընտան պիր արհիմանտրիթ իլէ Գատըքեօյ պէլէտիէ միւտիրի մուավինի վէ սաիր զէվաթը միւթէպէրէ , չակիրտանըն էպէվէյնի կէօրիւլմիւշ տիւր ։ Կէլէնլէր՝ Մխիթարեան րահիպլէրի վէ մէքթէպին գատիմ չակիրտանը Թարաֆընտան քէմալը նէզաքէթլէ իսթիգպալ օլունմուշտա պուլունմըշլար տըր ։

Զիյնէթէ , սաաթ 7 1/2 տա , Համիտիյէ մարշը իլէ պաշլանըլ , գայիմէն տինլէնմիշ վէ ալգըշլանմըշ տըր ։ Պատէհու Իթալիա մարշը իճրա իտիլմիշ տիր ։ Բրօկրամըն միւնտէրիճաթընտան պաշլըճալարը զիքր իտէրիզ .

Պ . Պ . Վ . Հիսարլեան Թիւրքձէ կիւզէլ պիր նութգ իրատ իթմիշ , վէ պու սէնէքի միւնթէհի չակիրտանտան Պ . Ահարոն Տատուրեան , «Մնաք բարեաւ» սէրլէվհասըյլա էրմէնիճէ պիր նութգը՝ չախանէ պիր սուրէթտէ օգումըշ տըր ։ Միւթէագըպէն իթալիանճա պիր գօրօ իճրա , ինկիլիզճէ պիր նութգ իրատ , 8 ճաչընտա պիր չօճուգ Թարաֆընտան Թէնպէլլիք իւզէրինէ Թիւրքճէ պիր խօշ էսէր , վէ քէման իլէ պիր սօլօ իճրա , վէ Պ . Վահրամ Դարպասեան Թարաֆընտան ֆրանսըզճա պիր նութգ գրաաթ իտիլմիշ տիր ։ Բիանոտան պաշգա միւքէմմէլ պիր օրքէսթրօ տախի Թէրթիպ իտիլմիշ օլուպ , կեահ բիանօ վէ կեահ օրքէսթրօ իլէ չալընան վէ չակիրտան Թարաֆընտան Թէզաննի իտիլէն մօրսօլար՝ զիյնէթի պաշգա պիր րէվնագ վէրմիշլէր տիր ։ Ֆրանսըզլեան նամ քիւչիւք պիր չօճուղըն օգուտուղը Վէրտինին պիր սօլօսը Թագտիր օլունմըշ , վէ Պ . Զէնինեանըն ալմանճա պիր նութգ իրատընը միւթէագըպ Պ . Ակմըրձեան իթալիանճա կիւզէլ պիր նութգ իրատ իթմէքլէ , Իթալիա վիս-գօնսօլօսը Մ . Լավիտն՝ ձէվապէն , Իթալիան լիսանընը Ճարդատա ինթիշարէ սայ ու գայրէթ իթմէքլէրինտէն տօլայը մէքթէպ միւտիրիյէթինէ վէ Թալէպէսինէ պէյանը Թէշէքքիւրաթ վէ մէմնունիյէթ իյլէմիշ տիր ։ Պ . Վ . Դարպասեան , Թէքրար քէման րէֆագաթըյլա պիր սօլօ իճրա իթմիշ վէ բիանօ , քէման վէ զլարինէթ իլէ իւչ չակիրտ Թարաֆընտան լաթիֆ պիր մօրսօ չալընարգտան վէ ֆրանսըզճա կիւզէլ պիր մուհավէրէտէն սօնրա , մէքթէպին աէրալէր միւտիրի Գեր . Հ . Վարդան Վ . Հացունի , մէքթէպին պու սէնէքի բալմարէսը օգումըշ վէ սահնէ իւզէրինտէ ախտիլմիշ օլան

Պ . Պ . ՊԵՏՐՈՍ ԱՍԱՊԱԼԵԱՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԲՐՈՒՏԵԱՆ
ՎԱՀՐԱՄ ԴԱՐՊԱՍԵԱՆ
ՊՕՂՈՍ ՋԷՆՆԷԵԱՆ վէ
ԱՀԱՐՈՆ ՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

նամ միւնթէհի չակիրտանը Թագտիմ իյլէմիշ տիր ։ Պունլարա չահատէթնամէլէրիյլէ պէրապէր ալթըն միտալեալար Թէվզի օլունմըշ տըր ։

Ախիրէն Վէնէտիկլի Ռափայէլեան մէքթէպի միւտիրիյէթինէ Թայինն օլունան Գատըքեօյ մէքթէպի միւտիրի սապըգը վէ միւհթէրէմ Գերյ . Հ . Յովհաննէս Ծ . Վ . Թօրոսեան , էրմէնիճէ պիր նութգ իրատ իլէ , մէզքիւր միւնթէհի չակիրտանա , մէքթէպին խարիճինտէ վէ տախիլ օլաճագլարը հէյէթի իճթիմաիյէ տախիլինտէ իթթիխազ իթմէլէրի լազըմ կէլէն խաթթը միւսթագիմ վէ նամուսքեարի նազգընտա կիւզէլ վէ միւֆիտ նասիհաթլար վէրմիշ տիր ։ Թօրոսեան Վ .՝ մէքթէպտէն չըգան 5 չակիրտլէրտէն իւչիւնիւն Վէնէտիկտէ վագը Ռափայէլեան մէքթէպինէ տէվամ իտէճէքլէրինի , վէ իքիսինին տէ Թիճարէթ սիլքինէ կիրէճէքլէրինի պէյան իյլէմիշ տիր ։ Պատէհու տիկէր չակիրտանըն խամէլէրի վէ աէրէճէի իգթիսարլարը օգունարագ , միւքեաֆաթլարը Թէվզի օլունմուշ տըր ։ Կ-Բաթրիգ րիւթպ . էֆ . հազրէթլէրիյէ Տոմթէ Ալէկկէրի վէ Ալիտնս Ֆըրանսըզ , Վէնէտիկ Մխիթարեան Թարիգաթը Աբբահայրը , մէքթէպ միւտիրիյէթի վէ սայրէ Թարաֆլարընտան կէօնտէրիլմիշ օլան հէտիյէլէր պաշլըճա չակիրտանա Թէվզիմ իտիլմիշ տիր ։

Զիյնէթ՝ մարշ Համիտի իլէ խիթամ պուլմուշ , վէ պատէհու պագը հուզզարը քիրամ մէքթէպին սալօնընտա չըգարագ , Գերյ . Հ . Յովհաննէս Ծ . Վ . Թօրոսեան վէ Գեր . Հ . Հացունիյէ վէ տիկէր վարդապետլէրէ , մէքթէպին Թէրագգըեաթընտան տօլայը պէեանը Թէշէքքիւր վէ մէմնունիյէթլէ , մուֆարագաթ իթմիշլէր տիր ։

Բանկալթիէ Անարատ Ցղութիւն գըզլար մէքթէպի .— Մէզքիւր մէքթէպին Թէվզիի միւքեաֆաթ զիյնէթի , ճումա իրթէսի կիւնիւ , Վիէննա Մխիթարեանլարը մէքթէպինին պաղչէսինտէ , Կ-Բաթրիգ րիւթպ . էֆ . հազրէթլէրինին Թահթը րիասէթինտէ օլուպ , վէ խայլի րուհանիյէր , պագը միւթէպէր զէվաթ վէ չօճուգլարըն էպէվէյնի հազըր պուլունտուղը հալտէ , սուրէթը միւքէմմէլէտէ իճրա իտիլմիշ տիր ։ Բանկալթը վէ Շիշլի գումանտանը Մէհէմմէտ բաշա տախի պու զիյնէթտէ հազըր պուլունմըշ տըր ։

Զիյնէթէ , բիանօտան րէֆագաթըյլա Համիտիէ մարշը չալընարագ պաշլանմըշ , վէ գայիմէն տինլէնիփ ալգըշլանմըշ տըր ։ Պատէհու բրօկրամըն պիթիրինէ միւնտէրէճաթը միւնասիպ սուրէթտէ իճրա օլունմըշ տըր ։ Շակիրտանըն , պիննիսպէ աղ վագըթ գարֆընտա էրմէնիճէ , ֆրանսըզճա վէ ալմանճա լիսանլարտա քէսպ իթտիքլէրի Թէրագգը՝ կէօրէնլէրին մազհարը Թագտիր օլմըշ տըր ։ Պու սէնէ

ՕՐ . ՕՐ . Տ . ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
ԱՐԱՔՍԻ ԹԻՐՔԵԱՆ
ԷՄԻԼԻ ՃԻԶՄԷՃԵԱՆ

մէքթէպին աէրալէրինի իքմալ իլէ , մէքթէպտէն չըգարըլարընտան , պիրինճիսի ալմանճա , իքինճիսի էրմէնիճէ վէ իւչիւնճիւսիւ ֆրանսըզճա նութգլար իրատ իթմիշլէր վէ ալգըշլանմըշլար տըր ։ Պատէհու մէքթէպին աէնէլիք բալմարէ օգունուպ , չակիրտանըն աէրէճէլէրինէ կէօրէ միւքեաֆաթլարը Թէվզի գըլընմըշ տըր ։ Զիյնէթին խիթամընտա , հազըրուն՝ միւտիրէ մէքթէպ Բայր Պրիձիտայա պէեանը մէմնունիյէթ իթմիշլէր տիր ։

Սամաթիատա Անարատ Ցղութիւն գըզլար մէքթէպի .— Իշպու մէքթէպին Թէվզիի միւքեաֆաթ զիյնէթի , բազար կիւնիւ , Սամաթիա քիլիսէսինին պաղչէսինտէ , Արհ . Մատթէոս Եպիսկ . Սիսիլեանըն Թահթը րիասէթինտէ , մահալլի զօմիտէրի պէյ իլէ չակիրտանըն էպէվէյնի վէ սաիր զէվաթ հազըր օլտուգլարը հալտէ , սուրէթը միւնասիպէտէ իճրա իտիլմիշ տիր ։ Զիյնէթէ՝ բիանօտա չալընան Համիտիէ մարշը իլէ պաշլանըլ , հազըրուն գայիմէն տինլէմիշլէր վէ ալգըշլամըշլար տըր ։ Մուախխարէն չակիրտան Թարաֆընտան էրմէնիճէ վէ ֆրանսըզճա նութգլար , մօնօլօկլար , մուհավէրէլէր վէ զօմէտիլէր վէ բիանօ իւզէրինտէ էնվաի մօրսօլար իճրա իտիլիպ , ալգըշլար վուգու պուլմըշ տըր ։ Շակիրտանըն էրմէնիճէ վէ ֆրանսըզճա Թէլէֆֆիւզլէրի վէ իպրազ իթթիքլէրի ատապը Թէրագգը վէ Թէրպիէ՝ կէօրէնլէրին Թագտիրինի ճէլպ իյլէմիշ տիր ։ Մուախխարէն Թալէպէնին խսիմլէրի վէ աէրէճէի իգթիսարլարը օգունարագ , լաէըգ օլտուգլարը միւքեաֆաթլար Թէվզի օլունմըշ , վէ Թիւրքճէ պիր նութգ իրատ իտիլիպ , տուայը աէվամը էօմր ու իգպալը հազրէթը Բատիշահի խասս ու Թէքրար օլունտուգտան սօնրա , զիյնէթէ՝ Համիտիէ մարշը իլէ խիթամ վէրիլմիշ տիր ։

Վիէննա Մխիթարեանլարը մէքթէպի Թէվզիի միւքեաֆաթ զիյնէթինտէ Պ . Արշակ Իւզիւմճեանըն օգուտուղը նութգըն սուրէթի տիր .

Սէվկիլի րէֆիգլէրիմ ,

Զէմանը մուֆարագաթընըզ հըլուլ իթթի . պունտա սէնէլէրտէն պէրու չալըշաընըզ , սիննի սապավէթինիզի մէքթէպտէ կէչիրտինիզ , նիհայէթ ինայէթի ամալինիզէ վասըլ օլատունուզ ։ Պու կիւն սիզ ճիւմլէթէն մէզունըյէթնիզ , ֆագաթ իթթիրագընըզ՝ պիզի միւսթաղրագը հիւզն ու քէտէր իյլէտի ։

Էյ միւճտաէըլէի հասայ սահրայը վէլվէլէնաքինէ գատար միւնհասըր օլան րէֆիգլէրիմ , Մէվլա մույինինիզ օլսուն ։ Եէս ու ֆիթուրէ մաղլուպ օլմայըն ։ Կէրչի պու կիւնտէն իթիպարէն տախիլ օլաճագըընըզ մէսլէքը նէվինը հասապ , կէօզլէրինիզէ զայէթ սարբ ու մէվանիի ձէհամմիւլֆէրսայէ մամուր պիր Թարիգը անէ չէթինիւմանն կիպի կէօրիւնիւր իսէ տէ , սիզին մէսայիյի մէթանէթ քեարանէնիզ , հէր տիւրլիւ միւշքիլաթը զալէպէ իլէ , նիհայէթ սիզի մամուրէզարը իսթիգպալէ իյսալ իտէճէք տիր ։

Իզտահամը մէսաիբէրվէրանէնիզ սաջէսինտէ նիհալի ամալինիզ սէմէրէտար օլարագ , ճէմիյէթը պէշէրիյէ իչինտէ պիր մէվգի միւթէպէր իհրազ , վէ աէվլէթը էպէտմիւտտէթը Օսմանիյէ իյֆայի հիւտմէթ իթմէքլէ , իքթիսապը ֆախր ու շէրէֆ իյլէյէճէքսինիզ ։ Իշթէ օ զէման տախի սիզին հիւսնի Թալիմ ու Թէրպիյէնիզ խուսուսընտա պէզլը իգտամ ու իհթիմամ իյլէմիշ օլան մէքթէպիմիզ մուալլիմլէրինի քիրամընը Թէլամմիւթ իթմէքլիկինիզ . անլէր ֆիքրինիզի նուրը մարիֆէթլէ Թէնվիր իտէրէք , սիզի , կէրէք քէնտինիզէ վէ կէրէք էպնայը ճինսինիզէ ֆայտէլի օլաճագ չու հալը քէմալէ իյսալ իթտիլէր ։ Պինաէն ալէյհ մուալլիմլէրինիզէ գարշը իզհարը մէսսուրը չիւքրանտա խալի գալմասընըզը պի իխթիյար տըր ։

Սիզ , մէքթէպիմիզ հիւրմէթլու միւտիրը լահըգըընըն նուապլէի հիմմէթը պիրիկիւզիտէլէրիսինիզ ։ Պու հալտէ միւտիրը միւհթէրէմիմիզին նամը պա իհթիրամը տախի գըւսը միննէթտարանէնիզտէ իլէլ էպէտ ճայկիր իսթիգրար օլմամագ միւմքին տէ տիր ։

Էլվէտա , Էյ սէվկիլի րէֆիգլէրիմ , Մէվլա մույինինիզ օլսուն . Բազայը գատիր՝ կիւզէրկեահընըզա Թէսատուֆ իտէճէկինիզ մէվանի ու միւշքիլաթը կէօճակէօնի իզալէ իյլէսին ։ Սուրէթտէ այրըլըյօրազ տա , գալպէն տայիմա պէրապէրիզ ։ Սիզէ գարշը օլան մուհապպէթը ուխուվվէթքեարանէմիզ զայիլը զէվալ տէյիլ տիր ։

Սէվկիլի րիվամըմ , Նէվպէհար էօմրիւնիւզ տահմա իգպալը լէթաֆէթնիւմալը իլթիհամ ու միւսաատէտէն խալի օլմասըն . կիւլզար հասէպընըզ տահմա մամուր , զալպլէրինիզ մէսրուր , սայ ու ամէլինիզ միւսէմմէր ու մէշքիւր օլսուն , ամին ։

Սօն նիւսխէմիզտէ , Ս . Գրիգոր Լուսաւորիչ մէքթէպի քէպիրինին Թէվզիի միւքեաֆաթընա տաիր խաբըրլեան մալիւմաթ սըրասընտա , մէքթէպին միւնթէհի չակիրտանը սըրասընտա խագըլմըշ օլան «Մինհրան կիւլպէնկեան» իսմի՝ «Կարապետ կիւլպէնկեան» օլաճագ տըր ։

Կ-ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ

ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Բազար կիւնիւ , Կ-Բաթրիգ րիւթպ . էֆ . հազրէթլէրի՝ Նէնիքեօյտէ Ս . Յովհաննէս քիլիսէմիզտէ մուքատտէս աուրէթտէ Գուտտասը չէրիֆ Թագտիս իթմիշ , վէ պատէհու մէզքիւր քիլիսէնին միւթէսէվվիլէրի պուլունան Թընկըրզատէ վէ Գուսումճեան խանէտանլարընըն էօմիւշ օլան ապալարընըն իսթիրահաթը րուհու իչին Թալալը օգունմըշ տըր ։ Խիթամը այինի րուհանիտէ , Թէզախիւրտէ էօմր ու իգպալը հազրէթը Բատիշահիյի միւթէզամմին էտիյէի մախսուսէ տախի իյֆա իտիլմիշ տիր ։

Թիֆլիսէ , պու միւնասիպէթլէ , Մեծաւորը Գերյ . Հ . Եփրեմ Ծ . Վ . Ջագրճեանըն վէ պագը քիլիսէէրքեանը զէվաթըն սայ ու հիմմէթիյլէ , րէճ կիւզէլ պիր սուրէթտէ Թէզյին վէ Թէնվիր իտիլմիշ , վէ այինը րուհանի էսնասընտա , ԳԳ . Հ . Գրիգորիս Ծ . Վ . Գալէմքեարեան իլէ Գէօրգ Գէրդձ . Թէրզիպաշեան՝ Աւընթէտակայ , վէ Հ . Գաբրիէլ Ծ . Վ . Մէնէվիշեան , Յովսէփ Վ . Ճամճեան , Հ . Վարդան Վ . Մելքիսեդեկեան վէ Յովսէփ Գերդձ . Միւթէվէլեան՝ Սարկաւագըզ վազիֆէլէրինի իյֆա իթմիշլէր տիր ։ Թիլիսէ Թէզաննիեաթը՝ Բանկալթը Վիէննա Մխիթարեանլարը քիլիսէսի Դպրաց դասը , Դպրապետլէրի Բերովբէ էֆ . Համամճեանըն իտարէսի Թահթընտա մունթազամ վէ միւէսսիր պիր սուրէթտէ իճրա գըլընմըշ տըր ։

Դատտա՝ ԳԳ . Սահակ Ծ . Վ . Վրդըրեան իլէ Յովսէփ Վ . Սրապեան , վէ Դաղըն խարիճինտէ , միլլէթիմիզտէն Ագնաւոր Սէրաֆէն վէ Թընկըր Ժօզէֆ էֆ . լէր իլէ ֆամիլեալարը , Թընկըր Մկրտիչ էֆ . , Գուսումճեան Էլի պէյ , Ժօզէֆ էֆ . Սիրուն վէ ֆամիլեասը , Մարգար էֆ . Ունճեան վէ զէվճէսի , Միքայէլ էֆ . Մաղաքեան , Վիչէն էֆ . Մագասսար , Մ . Ժան Միխաէլեան , Շահին էֆ . վէ զէվճէսի , տահա սաիր զէվաթը միւհթէրէմէ , վէ էճանիպտէն Նաւումբաշազատէ , Մ . Բրիվլէճիօ , պարօն Թէսթա վէ զէվճէսի , մատամ Հիւպէր վէ տահա սաիրլէրի հազըր պուլունմըշլար տըր ։

Խիթամը այինտէ , քիլիսէնին տախիլինէ մախսուսաթինէ չըգըլարագ , պիր միւտտէթ արամ իտիլմիշ , վէ հուզզարը քիրամա իքրամլար օլունմըշ տըր ։

Էօյլէտէն սօնրա Կ-Բաթրիգ րիւթպ . էֆ . հազրէթլէրի , րէֆագաթընտա Գեր . Յովսէփ Վ . Ճամճեան օլտուղը հալտէ , Թըճարէթ-Նաֆիա նէզարէթի միւսթէշարը Նէճիպ Մէլհամէ բաշա հազրէթլէրինը վէ Բում բաթրիգխանէսի Պէօյիւք Լօղօթէթի Արիսթարքի պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինի զիարէթ իթմիշլէր , վէ Ֆրանսա վէ Ավուսթրիա-Մաճար սէֆարէթլէրինէ տէ ալիմէթ իյլէմիշլէր իսէ տէ , սէֆիրլէրը պուլունմատըգլարընտան , գարթ տը վիզիթլէրինի պըրագմըշլար տըր ։

Թընկըրզատէ Եավէր բաշա հազրէթլէրի՝ նամըզատըգ հասէպիյլէ մէզքիւր րուհանի զիյնէթտէ հազըր պուլունամամըշ տըր ։

⁂ Եազդըղըմըզ վեճհիլէ, Մըսըր Եպիսկոպոսլըղընա ինթիխապ օլունան Գեր. Պետրոս Վրդ. Գոյունեան, բազար սապահը Րօտոսթան չէհրիմիզէ մուվասալէթ իթմիշ, վէ Րըհթըմտա, րուհ. Կ-Բաթրիգ էֆ. հազրեթլէրի թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ օլան Բաթրիգխանէմիզ Թիւրքճէ քեաթիպլէրինտէն Սերովբէ էֆ. Ֆէրհաթեան իլէ պազը ագրապասը թարաֆընտան իսթիգպալ օլունմըշ, վէ տօղրուճա Կ-Բաթրիգխանէմիզէ նազիլ օլմուշ տըր:

Միւմայիլէյհին Եպիսկոպոս րէսմի թագտիսինին, էվվէլճէ տէ իշար իթտիկիմիզ վեճհիլէ, քէնտի արզուսը մուճիպինճէ, Յուլիս 7[20սինէ միւսատիֆ օլան Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եօրթուսը կիւնիւ, Աթոռանիստ Ս. Աստուածածին քիլիսէսինտէ իճրասը մուգարրէր օլտուղը խապէր ալընմըշ տըր:

⁂ Տիւն, Կ-Բաթրիգ րուհ. Սապպաղեան էֆ. հազրեթլէրի, րէֆագաթընտա Բաթրիգխանէմիզ գաբու քէհեասը սաատ. Յովսէփ էֆ. Շէհրեան օլտուղը հալտէ, Ատլիէ վէ Մէզահիպ նէզարէթլէրինէ պիլազիմէ, Մէզահիպ միւտիրի պէյ էֆ. հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր:

⁂ Տիւն Գալաթասա Բաթրիգխանէմիզ Գոմիսէլէրիա սալոնսինտէ, «Հասութիւն և Մախուց» մէճլիսի ազալը իճթիմա իտէրէք, Բաթրիգխանէնին իհմալի միլլէսինի մուճիպ ազամէն թօփլամագ իւզրէ իճրաի միւզաքէրէ էյլէմիշ տիր:

⁂ Բազար իրթէսի կիւնիւ Իտարէ մէճլիսի ազալը իճթիմաէ տաւէթ օլունմըշ օլտուղը հալտէ, եկին էքսէրիյէթը տըզա հազըր պուլունմատըղընտան, իճրայի միւզաքէրաթ իթմէքսիզին տաղըլմըշ տըր:

⁂ Մուշ Թեմի Թարաֆընտան Միւթէվէլլան մէճլիսինտէ ազա պուլունան Թէրզեան Թովմաս էֆ. նին ահվալը սըհհիյէսի սէպէպիյլէ, միւմայիլէյհին եէրինէ Գրիգոր էֆ. Պէճիրճեան մահէլլինճէ Միւթէվէլլան մէճլիսի ազալըղընա ինթիխապ օլունարագ, Մուշ Մէրխասասը Արհ. Ներսէս Եպիսկ. Ճնտոյեան թարաֆընտան Կ-Բաթրիգխանէմիզէ պիլտիրիլմիշ, վէ իշպու ինթիխապ Կ-Բաթրիգ րուհ. էֆ. հազրէթլէրի ճանիպինտէն թասվիպ պույրուլարագ, մէմուրիյէթի ճէտիտէսի պա թէզքիրէի մախսուսէ Գրիգոր էֆ. Պէճիրճեանա թէպլիղ օլունմըշ տըր:

Պէճիրճեան Գրիգոր էֆ.-ի, իշպու մէմուրիյէթի ճէտիտէսինտէն տօլայը թէպրիք իտէրիզ:

⁂ Գէնա կիւնտէն պէրու չէհրիմիզտէ պուլունան Իզմիր Էրմէնի-գաթօլիք Ժողովրդապետի՝ Վիէննա Մխիթարեան Թարիգաթընտան Տէր Յակոբ Վ. Քոսեան՝ պու կիւն չէհրի մէզքիւրէ ազիմէթ իտէճէք տիր:

⁂ Անարատ Յղութիւն Թարիգաթընըն Ընդհանուր Մեծաւորուհիսի Քոյր Աղաւնի Ասկէրեանըն միւտտէթի մէմուրիյէթի խիթամ պուլմուշ օլմաղլէ, պու կիւն եէնի Մեծաւորուհինին ինթիխապը իճրա իտիլէճէկի խապէր ալընմըշ տըր:

ԽԱՐԻՃԻԷ

ԼԱ ՀԷՅ ԳՕՆՖԷՐԱՆՍԸ.— Լա Հէյ գօնֆէրանսը, միւզաքէրաթընա տէվամ իտիյօր. ֆագաթ հէնուզ գաթի պիր նէթիճէ էլտէ իտիլմէմիշ տիր: Էն զիյատէ տէնիզ մուհարէպէլէրինտէ ղանայիմ մէսէլէսի վէ էֆրատը խուսուսիյէնին միւթէսարրըֆ օլտուգլարը էմվալըն թէարրուզտան մասունիյէթի մէսէլէսի՝ գօմիսիօնը մախսուսլարընտա մէվզուի պահս օլմագտա տըր: —Տէնիզ մուհարէպէլէրինտէ էմվալը չախսիյէնին թէարրուզտան մասուն օլմասը հագգընտագի Ամէրիգանըն թէքլիֆի թէքրար միւզաքէրէյէ գօնուլտուղընտա, պու թէքլիֆէ Ավուսթրիա, Ռուսիա, Ֆիլէմէնք վէ Նօրվէճ հիւքիւմէթլէրի մուխալիֆ պուլունմագտա, վէ Ինկիլթէրրա իլէ Արժանթին, Գօլօմպիա վէ սահա սաիր հիւքիւմէթլէր տէ իսթիխարը սուքութ իխթիյար իթմէքտէ տիրլէր: Մէզքիւր թէքլիֆին թաստիգի պու կիւնէ թայիգ օլունմուշ տըր:—Գօրէա հիւքիւմէթի, Գօրէա իմբէրաթօրունուն Լա Հէյէ ազիմէթի միւնասէպէթիյլէ Ժաբօնիա թարաֆընտան վուգու պուլան շիքեայէթ իւզէրինէ, Ժաբօնիա մուրախխասլարընըն՝ Գօրէա նամընա տախի իյֆայի վազիֆէ իտէճէքլէրինտէն խապէրտար օլմատըգլարը սէօյլէնմիշ տիր:

Ալմանիա պաշ մուրախխասը, մուհարէպէլէրէ պաշլամազտան մէսէլէսինտէ, Ֆրանսա մուրախխասլարընըն էֆքեարընա մուվաֆագաթ իթմիշ, ֆագաթ պու մէսէլէնին սաիր թէֆէրրուաթը հագգընտա իխթիրազը միւքիւթ իյլէմիշ, վէ Ինկիլթէրրա, Ժաբօնիա վէ Ամէրիգա մուրախխասլարը տա գարարլարընը թէէխիր իթմիշլէր տիր:

ՖՐԱՆՍԱ ՎԷ ԱԼՄԱՆԻԱ ՄԻՒՆԱՍԷՊԱԹԸ.— Պու իքի հիւքիւմէթ պէյնինտէ միւնասէպաթըն եագընլըգ հասըլ իթմէք իւզրէ պազը թէշէպպիւսաթ իճրա իտիլմէքտէ օլտուղը՝ էլան իքի մէմլէքէթ ղազէթալարընտա սէրմայէի պահս վէ մէգալ օլուեօր: Ֆրանսա Մէճլիսի մէպուսան րէյիսի սանիսի Մ. Էթիէնին, Պէրլինի զիեարէթի վէ Ալմանիա իմբէրաթօրը իլէ պաշ վէքիլի կէօրմէսի վէ գօնուշմասը բէք չօգ միւրէքքէպ սարֆընա վէսիլէ օլմըշ տըր, ֆագաթ պու պապտէ գաթի պիր չէյ սէօյլէնէմէմէքտէ տիր:

⁂ Ֆրանսա խարիճիյէ նազըրը Մ. Բիշօն, Մէճլիսի մէպուսանտա Մ. Տէնի Գօշէնին իսթիյզահաթընա ճէվապէն, Մ. Էթիէնին Ալմանիա հիւքիւմէթի նեզտինտէ րէսմի եախօտ ղայրը րէսմի հիչ պիր վազիֆէյի հայիզ օլմատըղընը, վէ ախիրէն Ալմանիայը զիեարէթ իտէն Ֆրանսըզլարըն՝ Ալմանիատա նայիլ օլտուգլարը հիւսնի գապուլտէն իքի մէմլէքէթ միւնասէպաթընճա նէթայիճի հասէնէ հուսուլէ կէլմէսի մէմուլ պուլընտըղընը, վէ Մարօգ մէսէլէսինտէ տախի Ֆրանսա իլէ Ալմանիա արասընտա իթթիլաֆը թամ հուսուլէ կէլտիկինի պէյան իթմիշ, վէ պատէհու Ֆրանսա վէ Իսպանիա իթթիլաֆընա նազըր քէլամ իտէրէք, պու իթթիլաֆըն՝ Մարօգ մէսէլէսիյլէ հիչ պիր միւնասէպէթի օլմատըղընը, վէ անճագ ահվալը հազըրէնին մուհաֆազասը վէ սուլհ ու սալահըն թէէմինի իչին օն սէնէտէն պէրու թարաֆէյնճէ իթթիխազ իտիլէն մէսլէքին նէթիճէի թապիիյէսի օլտուղընը ալէնիյէն իյլէմիշ տիր: Նազըրը միւմայիլէյհ, պունտան սօնրա, Ֆրանսա, Ինկիլթէրա վէ Իսպանիա իթթիլաֆընը՝ իթթիֆագը միւսէլլէհ նամը վէրիլտիկինտէն պահս իտէրէք, պունըն տօղրու օլմատըղընը, վէ պու իթթիֆագըն հիչ պիր մահիյէթի թէարրուզիյէյի հայիզ պուլունմատըղընը, վէ Ֆրանսա, Ինկիլթէրա վէ Իսպանիանըն պիւթիւն տօսթլարը թարաֆընտան մէմնունիյէթլէ ագիմ իլէ թէլագգի իտիլտիկինի, վէ Ֆրանսանըն սախիմա մուհարէպէյէ սէպէպ օլապիլէճէք ահվալտէն սագընըպ, սուլհ ու սալահ իչին իթթիլաֆլարը տաիրէսինի կիթտիքճէ արթըրմագտա օլտուղընը սէօյլէմիշ տիր: Մ. Բիշօնըն նութգը չիտտէթլէ ալգըշլանմըշ տըր:

Պէրլինին Թակէպլաթ ղազէթասը, Մ. Բիշօնըն մէզքիւր նութգունտա Ալմանիա հագգընտա գուլլանտըղը թէվէճճիւհքեարանէ սէօզլէրի մէմնունիյէթի մախսուսէ իլէ եատ իթմիշ տիր:

ԱՄԷՐԻԳԱ ՎԷ ԺԱԲՕՆԻԱ.— Բօլիթիգա ալէմինի պաշլըճա մէշղուլ իտէն պիր մէսէլէ տէ, շու արալըգ Ամէրիգա վէ Ժաբօնիա հիւքիւմէթլէրի պէյնինտէքի միւնասէպաթըն կէրկինլիք քէյֆիյէթի տիր: Նիւ-Եօրգըն Սըն նամ ղազէթասընըն պէեանընա կէօրէ, Ալմանիա իմբէրաթօրը՝ Ամէրիգա-Ժաբօնիա իխթիլաֆընըն թէսվիյէսի իչին Ամէրիգա հիւքիւմէթի նէզտինտէ թէվասսութ թէքլիֆինտէ պուլունմըշ տըր: —Նիւ-Եօրգտան իշար օլունտըղընա կէօրէ, պիւթիւն Նիւ-Եօրգ ղազէթալարը՝ հիւքիւմէթին ալտըղը էմր մուճիպինճէ, Ամէրիգա տօնանմասընըն Պահրի Մուհիթէ թօփլանմասը ֆիքրի եէնի պիր շէյ օլմատըղը, պիր գաչ սէնէ էվվէլ վէրիլէն գարար նէթիճէսի օլտուղընը խազմէշլար իտէ տէ, սէվահիլտէ, իհթիյաճաթը ատայէտէն ֆազլա քէօմիւր ճէմ իտիլմէսի, վէ ճասուսլըղա մանի օլմագ իչին, Սախալը ամէլէյէ վէ քէօմիւր վափօրլարընտա չալըշան Ճինլի ամէլէյէ եօլ վէրիլմէքի նազարը տիգգաթէ ալընմըշ տըր: — Թօքիօտա վէ Ամէրիգատա ֆօնտօլար տիւշմէքտէ տիր:— Վագըա մուհարէպէ գուհուրի բէք տէ իհթիմալտէն ուզագ իսէ տէ, Գալիֆօրնիատա, անթիամէրիքէն խիլաֆընա Ժաբօնեալըլարը գարշը վուգուա կէլէն ահվալէ նէթիճէ վէրիլմէտիքճէ, թարաֆէյն միւնասէպաթընըն տիւզէլմէյէճէկի թապիի, վէ նէթիճէսի մուճիպը էնտիշէ տիր:

⁂ Պազը ղազէթալար՝ Ամէրիգա տօնանմասընըն Պահրը Մուհիթէ ճէմ իտիլմէսինտէն պահսլա, Ամէրիգանըն հարէքէթի՝ Իսպանիա վէ Ամէրիգա մուհարէպէսինտէն էվվէլ, Մէյն սէֆինէսի հաւայէ ասինին Հավանայա կէօնտէրիլմէսի քէյֆիյէթինէ միւշապիհ օլտուղընը եազըյօրլար: Ժաբօնիա հիւքիւմէթի՝ պու գապիլ ֆարզիյաթա ասլա էհէմմիյէթ վէրմէտիկինի Ամէրիգայա պիլտիրմիշ տիր: Մէհաֆիլի սիյասիյէտէ, մէվճուտ իխթիլաֆըն սուլհէն թէսվիյէ իտիլէճէկի պէյան օլունմագտա տըր: —Պիր մուհարէպէ վուգուտէ, Ալմանիանըն Ամէրիգա թարաֆընը իլթիզամ իտէճէկինի ղազէթալար բիվայէթ իտիյօրլար:

ԺԱԲՕՆԻԱ ՖԻԼՕՍԸ.— Կէլէճէք այ գարֆընտա պիր Ժաբօն ֆիլօսը, Պօրտօ վէ Սէն-Սէպասթիէն լիմանլարընը զիեարէթլէ մանօվրալար իճրա իտէճէք տիր.— Յուլիս սօնլարընտա պիր Ժաբօն ֆիլօսընըն Ֆիումէ լիմանընը զիեարէթ իտէճէկինէ տաիր չըգան շայիա տա՝ Վիէննատա թէէսսիւրի ազիմ հասըլ իթմիշ տիր, չիւնքի Ժաբօն ֆիլօսը՝ իլք տէֆա Ավուսթրիա լիմանլարընը զիեարէթ իտէճէք տիր:

ՎԱՏԻՆԿԹՕՆԸՆ ՊԷՐԱԷԹԻ

Պիր գէմանտան պէրու Պրիւսէլ Մահքէմէի ճինայէթինտէ րուեէթ օլունան Վատինկթօն-Պալմաչէտա տավասը խիթամ պուլտուղը, վէ Մ. Պալմաչէտայը գաթլ իտէն Վատինկթօնըն պէրաէթինէ գարար վէրիլտիկի՝ չէհրը մէզքիւրտէն ալընան պիր թէլէկրաֆնամէտէն անլաշըլմըշ տըր:

Պիր գաչ հաֆթատան պէրու Եվրօբա ղազէթալարընա սէրմայէի պահս օլան մէզքիւր տավանըն հասըլը չունտան իպարէթ պուլունմըշ իտի:

Գաթիլին բէտէրի Մ. Վատինկթօն՝ Պրիւսէլտէ Ջիլի հիւքիւմէթինին էլչիսի օլուպ, Գարլօ խամինտէ օն տօգուզ եաշլարընտա պիր օղլու վէ Ատէլայիտ նամընտա վէ եիրմի իքի եաշլարընտա ղաեէթ հիւսնիւ պիր գըզը պուլունմըշ տըր: Ջիլի հիւքիւմէթինին խարիճիյէ նազըրը սապըգընըն վէ էլեէվմ Պէրուտա Ջիլի սէֆիրի ֆէվգէլատէսինին մախտումը՝ քէզա 19 եաշլարընտա Էռնէսթօ Պալմաչէտա՝ Պրիւսէլ սէֆարէթինին քեաթիպի օլուպ, ղաեէթ կիւզէլ, զէնկին, ճալիպ, չաթարէթլի պիր տէլիգանլը օլտուղը հալտէ, Պրիւսէլտէ հէր քէսին թէվէճճիւհինի գազանմըշ, վէ բարլագ պիր միւսթագպէլի օլաճագը մէմուլ պուլունմըշ իտի: Իշթէ պու տէլիգանլը իլէ գըզ պէյնինտէ, իպթիտալարը թապիի սուրէթտէ պաշլայան իւլֆէթ վէ միւնասէպէթ, կիտտիքճէ կիւնտէն կիւնէ արթարագ, վէ գըզըն էպէվէյնի թարաֆընտան սախի պու խուսուստա միւսաատէքեարանէ տավրանըլարագ, իչ՝ սոն իւլֆէթ վէ միւնասէպէթ չըգըրընտան չըգմըշ, վէ թարաֆէյն պէյնինտէ իզտիվաճ վատլարը թէաթի օլունմըշ, մէքթուպլար եազըլըպ վէրիլմիշ. հաթթա պազը րիվաեէթլէրէ տէ պագըլըրսա, իզտիվաճը մէշրուիյէթէ հայինէ գօյաճագ պիր թագըմ ահվալ տախի զուհուր էթմիշ իմիշ:

Իքի աշըգլարըն պու հալի չօգ վագըթ կիւլի գալամայըպ, Ինհայէթ Նամզէտլիք բէսմի իճրա իտիլմիշ, վէ պունուն զաֆէրան իլէ իլանըյլա պէրապէր, բէսմը իզտիվաճըն իճրասը սախի գարարլաշտըրըլմըշ տըր: Պու սուրէթլէ իքի կէնճլէրին մէնսուպ օլտուգլարը աիլէլէր վէ աքրապաթէկեան աըէմինէ քէյֆիյէթ խապէր ալընմըշ տըր: Շու գատար քի, Էռնէսթօ Պալմաչէտա՝ Ջիլիտէ մուգիմ էպէվէյնինէ մէզքիւր նիյէթ վէ գարարընը մէքթուպլար իլէ պիլտիրիրէք, անլարըն մուվաֆագաթլարընը ալմասը չալըշմըշ իսէ տէ, ղալիպա ալըրը ճէվապլար՝ մագսատընա բէք տէ միւսաիթ պուլունմամըշ, վէ քէնտիսի տէ, գըզըն ահվալ իճապ իտիճէ-գէրինէ էյի խապէրլէր ալամարագ, եավաշ եավաշ սօղուգլուգ կէօստէրմէյէ պաշլամըշ, ... Գարլօ Վատինկթօն՝ վալիտէսինին քէտէրնագ հալինտէն վէ գըզգարտաշընըն գարշը խոլէն հագարէթտէն ֆէվգէլատէ միւթէէսսիր օլարագ, վալիտէսինին մուխալիֆէթինէ րաղմէն, ֆագաթ Էռնէսթօյա պիր չէք թէսլիմ խուլէճէկինի պէհանէ իտէրէք, միւմայիլէյհին իգամէթկեահընա կիթմիշ, պիր թագըմ օտաալարընտա կիրէրէք, ամտըը պէշ ըլ բէվօլվէր իլէ Պալմաչէտայը գաթլ իթմիշ տիր:

Իշթէ, պու ճինայէթին մուհաքէմէսի Պրիւսէլ Մահքէմէի ճինայէթինտէ րուեէթ օլունմըշ, վէ մահքէմէ՝ իքի թարաֆ ավօգաթլարընըն միւտաֆաալարընը տինլէտիքտէն սօնրա, Գարլօ Վատինկթօն՝ իշպու ճինայէթի իճրայէ սէվգ իտէն ֆամիլեա նամուսընը իատէսի կիպի գավահաթըն պէօյիւքլիւկիւ խաֆիֆլէթիճի ահվալ չիւպհէսիզ նազարը տիգգաթա ալարագ, պազըլարը վէճհէ, Վատինկթօնըն պէրաէթինէ գարար վէրմիշ տիր:

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Մէքքէ սըհհիյէ միւտիրի Տօգթ. Ֆուատ պէյէ ուլեա սանիսի, Մուհասէպէյի ումումիյէ մալիէ սէրկի գալէմի միւմէյիզի սանիսի Շէվքէթ էֆ.յէ սանիսի սանիսի, Սիւրեանի ճէմաաթը միւթէվէլլիանընտան Սիւրսիմգաւէ Նիյմէթուլլահ էֆ.յէ սալիս րիւթպէլէրի Թէվճիհ. Հիւսէյնա պէլէտիէ բէյիսի Շէրաֆ բաշա իլէ Սէվաստօբօլ բրէֆէքի Բոււս խմէրայի պահրիյէսինտէն Մ. Վլատիմիր Ալէքսանտրովիչէ Իկինճի Օսմանի, Իքինճի Օրտուի Հիւմայունտա սէր Թապիպի միրալայ Հասան Հիլմի պէյէ, Կօլուա ղազէթասը միւտիրլէրինտէն Մ. Շրմօլա վէ Բօմա սէֆարէթը Սէնիէսի պաշ քեաթիպի սաատ. Գույումճեան Յովհաննէս պէյէ Չհարի Մէճ., Սէվասթօբօլ բօլիս միւտիրի Մ. Լէօբօլտ Նիգօլայէվիչէ Յիւճիւ Մէճիտի, խավէրանը Շահինշէհին խուզպաշը Ճէմիլ պէյ իլէ Բրիւ Տիրլօմաթիգ վէ Մօնիթէօր Գօնսիւլէր ղազէթալարընը խառրէ խէտէն Մ. Մօլանսա Յիւճիւ Մէճիտի, վէ Պէյօղլընտա միւճէվհէրաթ թաճիրի Մ. Ժան Ջէնկիլիէ Կիւճիւ Օսմանի նիշանլարը, Մէճլիսի սըհհիյէտէ Իթալիա աէլէկէսի Տօգթ. Մ. Ջէբիէ վէ Քէրպէլա միւթէսարրըֆը Մուսթաֆա Ջէհնի բաշաեա ալթուն Լիեագաթ մէտալեասը իհսան պույրուլմըշ տըր:

ՏԱԽԻԼԻԷ

Միւհթէրէմ Մէքթէպը Սուլթանի պինասընըն պիր ան էվվէլ ինշասը՝ չէրէֆսասըր խուէն իրատէի սէնիէ իգթիզասընտան օլմաղլէ, բազար իրթէսի կիւնիւ, մէքթէպ հէյէթի խաւրէսիյլէ ինշաաթ գօմիսիօնլարը ազասը վէ մուալլիմլէրի վէ թալէպէի մէքթուպէ հազըր օլտուղը հալտէ, գուրպանլար քէսիլէրէք ինշաաթա պաշլանմըշ վէ պու վէսիլէ իլէ տէ էտիէյի մէֆրուզէյի հազրէթի Բատիշահի թէքրար գըլընմըշ տըր:

Մէգքիւր մէքթէպին ինշաաթը իչին իգթիզա իտէն քիրէմիտին միւնագասասը

նա չրգան բազար իրթէսիտէն պաշլանմըշ օրուպ, Յուլիսին Շնմի ճումաա իրթէսի կիւնիւ սաաթ 9ում գարարը մուվագգաթը վէ օ այնն 14իւնմիս ճումաա իրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկկինտէն, մէկքիւբ քիրէմիսի վէրմէք իսթէհէնլէրին, ճումաա վէ բազարտան մաատա հէր կիւն սաաթ 2 պուչուգտան 9ա գատար Պէյօղլունտա Մէքթէպը մէկքիւրտէքի գօմիսիօնը մախսուսա միւրաճաաթլարը, վէ իգթիզա իտէն 5 գրամ քէրէսթէնին միւնագատսրնա չրգան ճումաա իրթէսիտէն պաշլանրպ, Յուլիսին 16նմը բազար իրթէսի գարարը մուվագգաթը վէ Յուլիս 27տէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկկինտէն, իթտարնա թալիպ օլանլարին, այնի զէմանկարտա մէկքիւբ գօմիսիօնա միւրաճաաթլարը լազըմ կէլէճէկկի իլան օլունմըշ տըր։

—Սէյեահաթլա Տէրիսաատէթէ կէլմիշ օլան Պիւքրէշ Տար իլ Ֆինունը թըրպիսի միւնթէհի սընըֆ էրքէք վէ գատրն շակիրտանրնտան 94 գաթ, էվվէլքի կիւն, պահրատէի սէնիէ Համիտիէ խասթախանէսինի զիեարէթ իթմիշլէր, վէ խասթախանէնին ինթիզամ վէ միւքէմմէլիյէթինտէն մէնմուն գալմըշլար տըր։ Միւհամիլէյինմէ քէչիակ օլունան միւքէմմէլ պիր զիեաֆէթտէ, մէվգիյէ միւնասիպ ֆրանսըզճա նութգլար իրատա վէ իսարէի ագտարլար օլունարագ, թիւրքճէ վէ ֆրանսըզճա «Բահիշանըմ չօգ եաչա» տուսաը բէկ իսիլմիշ տիր։ Միւմայիլէյինմէ չակիրտան՝ նապի օլատգլարը իլթիֆաթը Հիւմայունը մինիսթրը օլատգլարընտան տօլայը թէչէքքիրաթը մախսուսէլէրինին խաքիբայը Ճանանէյէ արզընը սէր թապիպ Իսպահիմ բաչա հաղրէթլէրինտէն բէճա, վէ իսպաղ խալէն սաարը Ֆէվզէլատէյի մինմանինվագիտէն միւթէչէքքիւր օլատգլարընը իֆատէ իտէրէք, մուֆարագաթ իթմիշլէր տիր։— Իչպու զիեարէթ էնտատրնտա Մահթաբաթ միւտիրի Ռէմզի պէյ հաղրէթլէրի տավսի պա իրատէի սէնիէ հաղը պուլունմըշ տըր։

—Բազար իրթէսի կիւնիւ Ավսթրիա սէֆիրի՝ Սատրազամ հաղրէթլէրիյէ, վէ Ռուսիա, Իտալիա, Բէլճիքա, Ավսթրիա սէֆիրլէրի, Գերմանիա սէֆիր վէքիլի վէ Ֆրանսա մալահաթկիւզարը՝ Խարիճիէ նազիրը հաղրէթլէրիյէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

—Պէլկրատա Օսմանը սէֆիրի, միւասատէի սէնիէ իլէ Էվվէլքի կիւն Տէրիսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Մըսըր Խրաիվի հաղրէթլէրի, ճումաա իրթէսի կիւնիւ միհմանատարլարը՝ պիրլիքատէ Իրան սէֆարէթխանէսինէ ազիմէթ իթմիշ իսէ տէ, սէֆիր հաղրէթլէրինի պուլամասըզընտան, պաչ թէրճէման վէ տիկէր մէմուրլէր թարաֆընտան զապտ օլունմըշ տըր։

—Հիւքիւմէթը Սէնիէ իլէ եէնի թիճարէթ մուահէտէլէրի ագը միւզաքէրէսի իչին Տէրիսաատէթէ կէլմիշ օլան Բուսանա մուրախասալարը Մ. Միշել Ֆէրէքիա վէ Մ. Բիէր Միսիր, ճումաա իրթէսի կիւնիւ Բուսանիա սէֆիրի վէ սէֆարէթ պաչ թէրճէմանը իլէ պիրլիքատէ Պապը Ալեյէ ազիմէթլէ Սատրազամ վէ Խարիճիէ նազիրը հաղարաթըյա միւլագաթ իթմիշլէր տիր։— Իչպու զիեարէթ էնտատրնտա Մահթաբաթ միւտիրի Ռէմզի պէյ հաղրէթլէրի տավսի պա իրատէի սէնիէ հաղը պուլունմըշ տըր։

—Բազար իրթէսի կիւնիւ Ավսթրիա սէֆիրի՝ Սատրազամ հաղրէթլէրիյէ, վէ Ռուսիա, Իտալիա, Գերման